

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту і логістики**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВІДКРИТТЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ**

Освітній рівень	Перший (бакалавр)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	14	Електрична інженерія
спеціальність	141	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
Освітня програма	Електромеханічні системи автоматизації та електропривод	
Обсяг дисципліни	4 кредити (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції (20 академічних годин) практичних занять (20 академічних годин)	
Форма контролю	залік	

Викладачі:

Чайкіна А.О. доцент кафедри менеджменту і логістики, к.е.н.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів системи знань про закономірності та особливості розвитку підприємницької діяльності в Україні та світі, особливості процесу започаткування та ведення власної справи; набуття студентами навичок підприємницького мислення та адекватного сприйняття підприємницького ризику; практичних вмінь та навичок здійснення підприємницької діяльності; оволодіння інструментарієм прийняття ефективних рішень.

Курс має на меті формування наступних компетентностей:

здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами,;

навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел;

здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань;

здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації;

здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації;

здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення;

здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички у професійній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни: одержання знань з основ діяльності підприємств в Україні, отримання необхідних практичних знань з відкриття власної справи, бухгалтерського обліку, правового поля підприємницької діяльності, формування навичок ефективних комунікацій та прийняття ефективних рішень при здійсненні господарської діяльності .

Передумови для вивчення дисципліни: успішне опанування дисциплін «Українська мова», «Правознавство та захист інтелектуальної власності», «Організація, планування та основи менеджменту», «Економічна теорія та економіка підприємства».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

сутність і форми підприємницької діяльності;

правові основи підприємницької діяльності;

механізм обрахування витрат при створенні власного підприємства;

функції і правила поведінки підприємця;

принципи прийняття ефективних господарських рішень;

організацію планування праці та заробітної плати, витрат суб'єктів підприємницької діяльності.

вміти:

обрати вид підприємницької діяльності і обрахувати витрати на створення підприємства;

правильно формувати базові документи підприємства;

заресструвати підприємство певної організаційно-правової форми;

вести документацію при функціонуванні підприємства;

визначати витрати підприємства та здійснювати аналіз беззбитковості діяльності суб'єктів підприємницької діяльності;

обчислювати параметри оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності;

володіти інструментарієм планування і аналізу виробничо-господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

оцінювати результативність підприємницької діяльності підприємства;

розробляти заходи, приймати рішення щодо підвищення ефективності підприємницької діяльності.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний порогів рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
60-63	Е	Достатньо	Студент має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни

Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

екзамен;

стандартизовані тести;

результати виконаних індивідуальних завдань.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підприємницької діяльності та відкриття власної справи												
Тема 1. Історична і економічна сутність підприємництва.	11	2	2	-	-	7						
Тема 2. Державне регулювання підприємницької діяльності.	11	2	2	-	-	7						
Тема 3. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.	11	2	2	-	-	7						
Тема 4. Ринок та конкуренція у системі підприємництва.	11	2	2	-	-	7						
Разом за змістовим модулем 1	44	8	8	-	-	28	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Практичні засади ефективного функціонування підприємства												
Тема 5. Механізм заснування власної справи.	12	2	2	-	-	8						
Тема 6. Планування підприємницької діяльності. Бізнес-план.	12	2	2	-	-	8						
Тема 7. Ресурсне забезпечення підприємницької діяльності.	12	2	2	-	-	8						
Тема 8. Фінансова діяльність підприємства і фінансове обслуговування бізнесу.	11	2	2	-	-	7						
Тема 9. Кадровий потенціал та управління персоналом.	11	2	2	-	-	7						
Тема 10. Маркетинг у підприємницькій діяльності.	9	1	1	-	-	7						
Тема 11. Менеджмент підприємницької діяльності.	9	1	1	-	-	7						
Разом за змістовим модулем 2	76	12	12	-	-	40	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	20	20	-	-	80	-	-	-	-	-	-

Методи контролю

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

- при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 (70-100) балів.

Присутність на практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Рекомендована література

Базова

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV: Редакція від 01.08.2016, підстава 922-19.
2. Законодавча база України про підприємництво, офіційний сайт Державної регуляторної служби України: <http://www.dkrp.gov.ua/>
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI: Редакція від 01.08.2016, підстава 1389-19.
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV: Редакція від 11.06.2016, підстава 1021-19.
5. Кодекс законів про працю України від від 10.12.1971 № 322-VIII: Редакція від 12.06.2016, підстава 1367-19.
6. Завадський Й.С., Осовська Г.В., Юшкевич О.О. Словник економічних термінів: менеджмент, маркетинг, підприємництво. Навч.-метод. посібник / Й. С. Завадський, Г. В. Осовська, О. О. Юшкевич. – Житомир: ЖІТІ, 1999. – 444 с.
7. Кісельов А.П. Основи бізнесу: Підручник / А. П. Кісельов. – К.: Вища школа, 1998. – 191 с.
8. Мочерний С.В., Устенко О.А., Чеботар С.І. Основи підприємницької діяльності: Посібник / С. В. Мочерний, О. А. Устенко, С. І. Чеботар. – К.: Видавництво центр «Академія», 2001. – 280 с.
9. Основи підприємницької діяльності суб'єктів господарювання: Навчальний посібник. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 172 с.
10. Конспект лекцій із дисципліни «Основи підприємницької діяльності та відкриття власної справи» для студентів спеціальностей 073 «Менеджмент», 071 «Облік і оподаткування». – Полтава: ПолтНТУ, 2017. – 148 с.

Допоміжна

1. Варналій З.С. Основи підприємництва: навч. посіб. / З. С. Варналій. – К.: Знання-Прес, 2006. – 329 с.
2. Виноградська А.М. Основи підприємництва: навч. посіб. / А. М. Виноградська. – К.: Кондор, 2008. – 544 с.

3. Вороніна Л.І., Воротін В.Є., Мартинюк Л.А., Черняк Т.В. Малий бізнес та підприємництво в ринкових умовах господарювання: навч. посібник / Л. І. Вороніна, В. Є. Воротін, Л. А. Мартинюк, Т. В. Черняк. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2002. – 307 с.
4. Гой І.В. Підприємництво: навч. посіб. / І. В. Гой, Т. П. Смелянська. –К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 368 с.
5. Донець Л.І. Основи підприємництва: навч. посіб. / Л. І. Донець, Н. Г. Романенко. – К.: ЦНЛ, 2006. – 320 с.
6. Зянько В.В. Інноваційне підприємництво в Україні: Проблем становлення та розвитку / В. В. Зянько. – Вінниця: УШВЕРСУМ, 2005. – 262 с.
7. Іванюта СМ. Підприємництво і бізнес культура: навч. посіб. / С. М. Іванюта. – К.: ЦУЛ, 2007. – 288 с.
8. Колот В.М., Щербина О.В. Підприємництво: навч.-метод. посіб. / В. М. Колот, О. В. Щербина. – К.: КНЕУ, 2003. – 160 с.
9. Кузьмін В.В. Фінансові основи підприємництва: навч. посіб. / В. В. Кузьмін . – К: ЦНЛ, 2006. – 192 с.
10. Основи бізнесу: Навчальний посібник / Я. С. Ларина, С. В. Мочерний та ін. – К: Видавничий центр «Академія», 2009. – 383 с.
11. Пачковський Ю.Ф. Психологія підприємництва: навч. посіб. / Ю. Ф. Пачковський. – К.: Каравела, 2006. – 408 с.
12. Романова Л.В. Управління підприємницькою діяльністю: навч. посіб. / Л. В. Романова. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 240 с.
13. Сизоненко, В.О. Сучасне підприємництво: довідник/ В.О. Сизоненко. – К.: Знання-Прес, 2007. – 440 с.
14. Тирпак І.В. Основи економіки та організації підприємництва: навч. посіб. / І. В. Тирпак, В. І. Тирпак, С. А. Жуков. – К. : Кондор, 2011. – 284 с.
15. Шваб Л.І. Основи підприємництва: навч. посіб. / Л. І. Шваб. – К.:ЦНЛ, 2007. – 368 с.
16. Ярошевич Н.Б., Колісник М.К. Підприємництво і менеджмент: навч. посіб. / Н. Б. Ярошевич, М. К. Колісник. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2007. – 292 с.

Інформаційні ресурси

1. Інтернет-портал для управлінців. www.Management.com.ua
2. Бізнес-план. www.biplan.kiev.ua
3. Український антикризовий сайт. www.crisis.ho.com.ua
4. Стратегии ефективного управління. www.bsconsulting.kiev.ua
5. Майстерня Бізнесу. www.maysternya.com.ua
6. Національна платформа підтримки МСП: <http://platforma-msb.org/>
7. Робоча програма «Основи підприємницької діяльності та відкриття власної справи» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / Уклад.: А. О. Чайкіна. – Полтава: НУПП, 2021. – 16 с.